

BILAGA A.

DATUM: 2025-09-26
AVDELNING: Fullmäktiges kansli, stabsavdelningen
DIARIENUMMER: 2025-01154
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

Kravprofil för direktionsledamot i Riksbanken

1 Inledning

För att öka insyn och öppenhet vid anställning av en direktionsledamot föreskriver 7 kap. 11 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) att anställningen ska föregås av ett ansökningsförfarande. Till grund för ansökningsförfarandet bör enligt lagmotiven en kravprofil tas fram. I kravprofilen bör personliga kunskaper, färdigheter och egenskaper som behövs för att utföra arbetsuppgifterna, till exempel krav på god ledarskapsförmåga hos riksbankschefen, närmare anges.

2 Kravprofil för direktionsledamot

2.1 Formella krav för direktionsledamot

- Svenskt medborgarskap.
- Akademisk examen eller motsvarande.
- Uppfyllande av kraven som ställs i 7 kap. 6 § riksbankslagen.
- Anställningen är placerad i säkerhetsklass. Säkerhetsprövning med registerkontroll kommer därför att genomföras före anställning.

2.2 Bedömningsgrunder vid anställning av direktionsledamöter

Vid utnämning av direktionsledamöter ska, enligt 12 kap. 5 § regeringsformen och 4 § lagen (1994:260) om offentlig anställning, avseende fästas endast vid sakliga grunder såsom förtjänst och skicklighet. Av 4 § lagen om offentlig anställning framgår att skickligheten ska sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat. Om flera sökande till en tjänst bedöms vara lika eller i huvudsak lika skickliga är det i regel förtjänsten som får bli utslagsgivande (se prop.1989/90:79

s. 13). Med förtjänst avses den vana som förvärvats genom föregående tjänstgöring (se prop. 1973:90 s. 405).

Av 4 § anställningsförordningen (1994:373) och RFS 1995:1 följer att man vid tillsättning av en direktionsledamot utöver skickligheten och förtjänsten också ska beakta sådana sakliga grunder som stämmer överens med allmänna arbetsmarknads-, jämställdhets-, social- och sysselsättningspolitiska mål. Även sådana sakliga grunder kan få avgörande betydelse i de situationer där fullmäktige bedömer att de sökande framstår som jämbördiga i fråga om förtjänst och skicklighet (jfr prop. 1989/90:79 s. 12 och 13).

2.3 Skicklighet med mera

Med yrkesskicklighet ska förstås direktionsledamotens förutsättningar att möta de krav som ställs utifrån Riksbankens verksamhet. Direktionsledamoten ska ha mycket goda kunskaper om finansmarknadernas funktionssätt och det penningpolitiska ramverk som är grunden för Riksbankens verksamhet. Direktionsledamoten ska ha en mycket god analytisk förmåga, dvs. kunna se sammanhang och ha förmåga att identifiera, analysera och lösa komplexa problem inom Riksbankens ansvarsområden. Direktionsledamoten ska vara omvärldsorienterad, ha stor kunskap om samhällsekonomi och det internationella arbete som är en viktig del i centralbankers verksamhet.

Instruktionsförbudet såsom det uttryckts i regeringsformen och riksbankslagen kräver att direktionsledamoten besitter hög integritet.

Direktionsledamoten måste också ha god förmåga att fatta beslut och att bidra till att dessa utformas på ett pedagogiskt sätt. Direktionsledamoten ska uppträda omdömesgillt både i yrkesutövningen och i privatlivet och hans eller hennes uppträdande och omdömesförmåga bör inte kunna ifrågasättas. En viktig del av arbetet består av att kommunicera Riksbankens penningpolitik och övriga analyser som banken gör inom ramen för sitt uppdrag. Direktionsledamoten måste därför kunna uttrycka sig väl och lättfattligt på svenska och engelska i mediala sammanhang såväl som vid konferenser som Riksbanken deltar i eller arrangerar.

Direktionsledamoten ska kunna samarbeta med all personal och kollegor, samt ha en väldokumenterad förmåga att kommunicera och ge feedback till medarbetare. Det är också viktigt att en direktionsledamot föregår med gott exempel.

Gäller rekryteringen riksbankschef eller förste vice riksbankschef ska direktionsledamoten ha god ledarskapsförmåga.

2.4 Sammansättning av direktionen

Vid rekryteringen av ledamöter i direktionen strävar fullmäktige efter att direktionen i dess helhet har bred och lämplig kompetens, sett mot bakgrund av Riksbankens verksamhetsområden. Kraven såvitt avser erfarenhet och kompetens kan därför variera i enskilda tillsättningsärenden beroende på direktionens sammansättning.